

Aleg. 66.

Sprawozdanie

komisyi prawniczej o wniosku Wydziału krajowego do L. 73749/94 z projektem ustawy zmieniającej niektóre postanowienia cesarskiego patentu z dnia 5. lipca 1853 Nr. 130 Dz. p. p. i ustawy krajowej z dnia 26. kwietnia 1871 Nr. 18 Dz. ust. i rozp. kraj. o wykupnie i regulacyi ciężarów gruntowych.

Wysoki Sejmie!

Na sesyi sejmowej roku 1894 wniósł c. k. Rząd projekt do ustawy, którą sprawy serwitutowe ces. patentem z dnia 5. lipca 1853 Nr. 130 Dz. p. p. objęte, przekazane być miały juryzdyceyi sądów, przy równoczesnem zniesieniu władz serwitutowych tym samym patentem ustanowionych. To przedłożenie rządowe przekazane zostało komisyi prawniczej, która poczyniwszy w nim zmiany, jakie za potrzebne uznała, przedłożyła Wysokiemu Sejmowi sprawozdaniem z dnia 26. stycznia 1894 L. s. 1028 projekt do ustawy, a Wysoki Sejm na posiedzeniu 1. lutego 1894 ustawę tę w drugim i trzecim czytaniu uchwalił.

Ta uchwała jednak nie uzyskała najwyższej sankcyi, a to jedynie z tego powodu, że uchwalony przez Wysoki Sejm §. 2 projektu przepisuje Sądom zastosowanie §. 2 rozp. minist. z dnia 24. października 1860 L. 249 Dz. p. p., wskutek czego wszystkie spory serwitutowe należałyby do kompetencyi Sądów kolegialnych.

Ponieważ według normy juryzdykcyjnej z dnia 20. listopada 1852 Nr. 251 Dz. p. p. niektóre służebnictwa należec mają także do juryzdyceyi Sądów powiatowych, c. k. Rząd upatruje w tej uchwale Sejmu zmianę normy juryzdykcyjnej, która do zakresu działania Sejmu nie należy.

Komisyja prawnicza jest wprawdzie zdania, że Wysoki Sejm, przepisując Sądom zastosowanie ustawy ogólnej, od dawna obowiązującej, nie przekracza bynajmniej granic swojej kompetencyi. Bo jeżeli c. k. Rząd sam w swoim przedłożeniu proponował, aby ustawą krajową uznano kompetencyą Sądów w sprawach, w których dotąd ta kompetencya była wykluczoną; jeżeli c. k. Rząd sam proponował, aby dla tych spraw Sądom przepisano zastosowanie postępowania sumarycznego, chociaż według ogólnych ustaw tu tylko postępowanie ustne lub pisemne miało mieć miejsce; jeżeli nareszcie c. k. Rząd nie wahał się przedłożyć do najwyższej sankcyi uchwałę Wysokiego Sejmu przez tęże sankcyę w ustawę krajową z dnia 26 kwietnia 1871 L. 18 Dz. ustaw kr. zamienioną, w której Sądom zastosowanie całego rozporządzenia

minist. z dnia 24. października 1860 L. 249 Dz. u. p., a więc i §. 2. tego rozporządzenia przepisano, — to trudno było przypuścić, aby to, co było dopuszczalnym w r. 1871, mogło być uznaniem w r. 1894 za przekroczenie kompetencji Sejmu, zwłaszcza, skoro w swoim własnym przedłożeniu c. k. Rząd proponuje takie przepisy ustawą krajową wydać się mające, które istniejące przepisy co do kompetencji Sądów i postępowania sądowego zmieniają.

Gdy atoli przyjdzie do skutku tej ustawy z powodów w sprawozdaniu komisji prawniczej z dnia 26. stycznia 1894 przedstawionych, jest bardzo pożądanym, a przekazanie wszystkich spraw serwitutowych Sądom kolegialnemu — jakkolwiek komisja je za pożyteczne uważa — nie jest znowu rzeczą tak wielkiej wagi, aby dla niej uchwałę Wysokiego Sejmu na ponowne odmówienie najwyższej sankcji narazić, komisja podziela zupełnie zapatrywanie Wydziału krajowego w sprawozdaniu z dnia 31. grudnia 1894 l. 73749 wyrażone, że należy ponownie uchwalić projekt do ustawy przez komisję prawniczą w r. 1894 przedstawiony, z opuszczeniem jednak w §. 2. projektu powołania §. 2. rozp. minist. z dnia 24. października 1860 Nr. 249 Dz. p. p.

Załatwiając tedy przekazane sobie przez Wysoki Sejm sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 31. grudnia 1894 L. 73749, komisja prawnicza oświadcza, że z projektem Wydziału krajowego zupełnie się zgadza i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączoną ustawę.

Lwów dnia 10. stycznia 1895.

Zoll m. r.
przewodniczący.

Fruchtman w. r.
sprawozdawca.

USTAWA

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, którą zmienia się niektóre postanowienia Cesarskiego patentu z dnia 5. lipca 1853 Dz. pr. p. Nr. 130 i ustawy krajowej z dnia 26. kwietnia 1871 Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 18 o wykupnie i regulacyi ciężarów gruntowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§. 1.

Z dniem ogłoszenia niniejszej ustawy ustaje działalność Władz dla spraw wykupu i regulacyi ciężarów gruntowych co do wszystkich praw wyszczególnionych w §. 1. i 2. Cesarskiego patentu z dnia 5. lipca 1853 Nr. 130 Dz. pr. p., i w ustawie krajowej z dnia 26. kwietnia 1871 Nr. 18 Dz. u. kr., które do tego dnia u c. k. komisji krajowej dla spraw wykupu i regulacyi ciężarów gruntowych zgłoszone, względnie prowokowane nie zostały (§. 6. patentu). Odtąd władze te załatwiać będą tylko takie sprawy, które do dnia ogłoszenia niniejszej ustawy w wspomnianej c. k. komisji krajowej już były zgłoszone, względnie prowokowane, a orzeczenia ich w myśl §. 34. patentu wydane i nadal w drodze prawa zaczepione być nie mogą.

Po ukończeniu spraw jeszcze po ogłoszeniu niniejszej ustawy do ich kompetencyi należących, władze te istnieć przestaną.

§. 2.

Od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy wszelkie spory o to, czy prawa w poprzednim §. 1. wymienione, dotychczas nie zgłoszone, względnie

nie prowokowane, istnieją lub nie, tudzież spory co do punktów określonych w §. 7. lit. *a* do włącznie *f* ces. patentu z dnia 5. lipca 1853 Nr. 130 Dz. p. p. mogą być wytaczane tylko przed sądami, które takie spory rozstrzygać będą w drodze procesu sumarycznego z zastosowaniem §§. 4. i 5. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 24. października 1860 Nr. 249 Dz. p. p.

§. 3.

Wykupno lub regulację praw w §. 1. wymienionych, dotychczas niezgłoszonych, względnie nieprowokowanych, o ile prawa te zgodnem oświadczeniem stron lub wyrokiem sądowym ustalone zostały, przeprowadzać będą na żądanie obowiązane lub uprawnione c. k. Władze polityczne.

§. 4.

Do wydania orzeczenia o wykupie lub regulacji powołane jest w I. instancyi c. k. Namiestnictwo. Potrzebne w tym celu dochodzenia przeprowadzać będzie z polecenia c. k. Namiestnictwa z reguły to c. k. Starostwo, w którego obrębie położony jest grunt służebny. Do niego należeć będzie przeprowadzenie wszystkich czynności urzędowych, które według instrukcyi obwieszczonej rozporządzeniem ministeryalnym z d. 31. października 1857 Nr. 218 Dz. pr. p. pod względem wykupu lub regulacji praw poruczone są c. k. komisji miejscowej.

§. 5.

Przeciw orzeczeniom c. k. Namiestnictwa służy w nieprzekraczalnym terminie 6 tygodni rekurs do c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych, które rozstrzygać będzie w porozumieniu z c. k. Ministerstwem rolnictwa.

§. 6.

Koszta wynikłe z powodu dochodzeń co do wykupu lub regulacji pokrywane będą według przepisów obowiązujących w postępowaniu władz politycznych. O obowiązku uiszczenia ich orzec należy w toku instancyi.

§. 7.

Powyższe postanowienia mają być stosowane także do tych w §§. 1. i 2. cesarskiego patentu z dnia 5. lipca 1853 L. 130 Dz. p. p i w ustawie krajowej z dnia 26. kwietnia 1871 L. 18. Dz. u. k. wymienionych praw, które dopiero po ogłoszeniu tego patentu (§. 43) nabyte zostały, o ile te prawa już przed ogłoszeniem niniejszej ustawy nie zostały zgłoszone, względnie prowokowane u Władzy krajowej dla spraw wykupu i regulacji ciężarów gruntowych.

§. 8.

Niniejsza ustawa nie narusza w niczem postanowień ustaw państwowych z 7. czerwca 1883. Dz. pr. p. Nr. 92 i 94 o składaniu gruntów rolniczych i dzieleniu gruntów wspólnych, o ile one odnoszą się do wymienionych w §. 1 ustęp 4 ad a) i b) Ces. patentu z 5. lipca 1853 praw spólnego posiadania i używania gruntów.

§. 9.

Postanowienia Ces. patentu z 5. lipca 1853 i obwieszczonej rozporządzeniem ministeryalnem z 31. października 1857 Dz. pr. p. Nr. 218 instrukcyi, o ile nie zostały zmienione niniejszą ustawą, obowiązywać będą tak sądy jak i Władze polityczne.

§. 10.

Co do praw §. 1. niniejszej ustawy objętych, przestają obowiązywać postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z 3. września 1855 Dz. pr. p. Nr. 161 w ustępach 1 i 2.

§. 11.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, rolnictwa i skarbu.
